

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2017. gada 20. septembrī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

298. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: D.Baltiņa, V.Brūzis, J.Dambis, A.Kronbergs, J.Zilgalvis, I. Tapiņa, A.Kušķis, J.Asaris
Sēdē piedalās:
U.Bratuškins
Projektu pārstāvji
A.A.Baķe – SIA “Rīgas Meži”;
M.Kalvāne, V.Didrihsons – Lokālpilnvarotais Trijādības ielā 1/3;
K.Upītis, M.Baumanis – Rīgas Doma priekšlaukuma un pamatu pastiprināšana.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 11.00

1.

Padomes 298. sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina darba kārtību.

2.

Padomes 299.sēde

Padomes 299. sēdi sasaukt 11.oktobrī plkst. 14:00, aiznākamo noteikt 25.oktobrī plkst. 14:00

3.

Dārznieku palīgēku izvietošana Kronvalda bulvārī (Kronvalda parks) un Klusā ielā 2 (Lielie kapi), Rīga; iesniedzējs: VKPAI

K.Kukaine informē par iesniegumu.

A.A.Baķe informē par risinājumu. Padomei tiek prezentēts jauns risinājums, atšķirībā no iepriekš iesniegtā izskatīšanai VKPAI. Pārstrādātais risinājums paredz konteinera tipa būvi, kas apdarināta ar koka dēļiem un dekoratīvu krāsojumu.

Būves plānotas kā pagaidu būves, līgums par parku apkalpošanu noslēgts uz 10 gadiem.

J.Asaris: Inspekcija iepriekš bija iesniegts cits risinājums, nekā šobrīd prezentētais. Vai iespējams ēku novietot tuvāk sarkanajām līnijām?

A.A.Baķe: novietojumam ir maksimāli izmantota esošā situācija, tādēļ savādāk novietot nav iespējams, gan dēļ koku, gan sarkano līniju novietojuma.

U.Brautškins uzdod jautājumu par konteineru izskatu no otras puses.

A.A.Baķe informē, ka paredzēta aklā siena, nav paredzēti ne logi, ne durvis. Ja tiks pieļauts, iespējams veidot tūju nožogojumu.

A.Kušķis: ideja vēl ir neskaidra, turklāt atrodas tuvu pie kritušo piemiņas vietas, kur vel saglabāties

labiekārtojums. Uzdod jautājumu, vai kapu teritorijā nav esošās ēkas, ko var izmantot šīm vajadzībām.

A.A.Baķe informē, ka esošās ēkas piedāvāja izmantot par lielu samaksu, kur nepieciešams vēl ievilkt komunikācijas, kas ir papildus izdevumi un ko SIA "Rīgas meži" nav gatavi ieguldīt nomājamā īpašumā. Konteineri ir risinājums arī situācija, ja ar SIA "Rīgas meži" netiek pagarināts apsaimniekošanas līgums, tad tos var viegli pārvietot.

A.Kušķis: vēsturiskā tradīcija ir, ka katrā parkā bija pastāvīga, īpaša dizaina ēka konkrētajai vietai, kuru varētu uzturēt, nevis veidot pagaidu būvi. Iespējams, kādai pašvaldības struktūrai šis jautājums ir jārisina.

V.Brūzis: šis ir zemes īpašnieku jautājums par ēku būvēšanu un ļaut īrēt tās apsaimniekotājam.

A.Kronbergs uzdod jautājumu par konteineru krāsojumu – no vienas puses ir neitrāla krāsa, bet pa virsu ir zīmējums, kas tieši izceļ būvi.

A.A.Baķe informē, ka krāsojums ir arhitekta ideja, kas improvizē par koku tēmu. Risinājums ir precizējams.

J.Dambis: uzskatu, ka jārisina darba apstākļi Rīgas vēsturiskā centra zaļās teritorijas kopējiem, kā arī tehnikas novietne. Šāda vajadzība ir saprotama. Inspekcijā iesniegtajam risinājumam bija cits vizuālais tēls (zils vidē neiederīgs konteiners). Uzskatu, ka tik nozīmīgā vietā nepieciešams kvalitatīvas arhitektūras un dizaina risinājums. Ir zināmas labas kvalitātes konteineru tipa būves. Šajā vietā risinājumam jābūt tādām, kas ierakstās vidē. Svarīga ir novietne – Lielo kapu gadījumā ir jau izvērties skandāls sakarā ar uzsāktu nepiemērotu konteineru uzstādīšanu neveiksmīgā novietnē - uzbūvētiem pamatiem. Arhitektam ir nopietni jāanalizē piemērotākā vieta, kur īstenot risinājumu. Arī prezentācijā sniegtais risinājums vēl nav līdz galam gatavs. Iesniegtie piedāvājumi nav atbalstāmi, īpaši iepriekš Inspekcijā iesniegtais, kas ir vidi degradējošs.

U.Bratuškins: uzskatu, ka jāatbalsta doma uzlabot konteineru izskatu. Ceļš ir pareizs – koka faktūra ir pievilcīgāka, nekā sākotnēji metāla. Detaļas vēl ir diskutējamas. Piekrītu, ka risinājumā ir ne tik daudz problēma par faktūru, bet vairāk par ailojumu, to proporcijām, detaļu apdari logailām, vārtailām, noslēguma elementam. Vēl jāpiestrādā pie arhitektūras un dizaina elegances izstrādē.

V.Brūzis: risinājums vēl nav iesniegts būvvaldē, tādēļ vēl nav konkrēts viedoklis. Šādas būves ir pieļaujams izvietot, tomēr konkrētais risinājums vēl jāizskata būvvaldē. Prezentētais risinājums ir tāds pats konteiners kā iepriekš, tikai ar koka apdari.

A.Kušķis uzdod jautājumu, vai konteineri ir īpaši izgatavoti pēc viena parauga.

A.A.Baķe: apstiprina, informējot, ka konteineri jau ir iegādāti. Šobrīd visos parkos dārzniekiem ir būdas, kurās jāstrādā, plānots no šī atteikties, iekārtojot labvēlīgus darba apstākļus.

A.Kušķis: atbalstāma ir ideja par labvēlīgu apstākļu radīšanu dārzu un parku apsaimniekotājiem, tomēr risinājuma ir jāatbilst kvalitatīvam funkcionālam dizainam, kas iekļaujas vidē. Jāņem vērā, ka būve nepalikta tāda kā vizualizācijā, jo būs vēl papildus dažādas novietnes un tehnika, kas atradīsies blakus un ietekmēs kopējo tēlu.

I.Tapiņa: piekrītu viedoklim par vienotu dārznieku māju izvietojumu visos parkos, kas ir pamatota un risināma no pašvaldības puses. Konkrētajā risinājumā atbalstu projekta virzību, jo kamēr tiek spriests par detalizāciju, laikapstākļi mainās, bet strādniekiem darbs ir jādara uz vietas objektos.

D.Baltiņa: Rīgas zaļā zona ir viena no lielākajām pilsētas vērtībām. Jautājums par telpu izvietojumu ir pietiekoši nenovērtēts no pilsētas puses. Šobrīd ir situācija, kad īsā laikā ir jāatrisina telpu jautājums. Konteineru tipa ideju ir iespējams attīstīt. Redzu arī konfliktu ar iesniegto projektu. Īpaši kontekstā ar to, ka Padome diskutē par ievērojamiem paaugstinājumiem augstbūvēm, tad šis ir nesamērīgi. Padome var atbalstīt konteineru tipa dārza māju izvietojumu kā īslaicīgas būves, lūdzot turpmākajā izstrādē pārdomāt

konkrēto risinājumu un piestrādāt pie detaļām.

V.Brūzis: esam saistīti ar konkrēto iepirkumu, kas ir saistošs. Šie ir tādi pasi konteineri kā pilsētā izvietotās tualetes, tikai citā izpildījumā. Šī ir problēma, kad tiek pasniegts jau iepirkts projekts.

J.Asaris: SIA "Rīgas meži" cenšas ar izpratni risināt situāciju. Nepieciešams papildināt informāciju par plānoto žogu, kā tas izskatīsies kopējā teritorijā, kā arī par bruģi, cik liela apmērā tas ir nepieciešams.

J.Zilgalvis: atbalstu risinājumu ar iebildi par dekoratīvo krāsojumu - pelēks vienkāršs krāsojums būtu pieņemamāks.

A.Kronbergs izsaka SIA "Rīgas meži" pateicību par parku kopšanu, ko var ievērot katru rītu ceļā uz darbu, novērtējot rūpīgo darbu un skaistos parkus. Virziens ar pagaidu ēkām nav slikts, jo cilvēku labsajūtu ir ļoti svarīga, īpaši ja darba apstākļi ir sarežģīti. Konteineri ir pieejami dažādā kvalitātē. Projektu nepieciešams papildināt, novedot līdz labai dizaina kvalitātei. Jo būs vienkāršāks un skaidrāks risinājums, jo tas būs veiksmīgāks. Plānā nepieciešams atspoguļot visu, kas paredzēts, lai tas ir redzams un vieglāk plānojams – gan kastes materiāliem, gan to novietojums.

V.Brūzis: galvenais ir žoga projekts, jo tas, ko redzēs pilsētvidē būs tieši žogs.

Padome balso par lēmumu: Padome iesaka turpināt darbu pie dārznieku palīgēku izvietojuma Kronvalda bulvārī (Kronvalda parkā) un Klusā ielā 2 (Lielie kapi), lai uzlabotu vizuālo tēlu iecerētajam būvprojektam, paredzēt nepieciešamos atribūtus (sētas, konteinerus u.c. elementus), lai tie iederētos vidē, un pārdomāt novietni, kas nav pretrunā ar saglabājamām vērtībām.

Par – 7 - D.Baltiņa, J.Dambis, A.Kronbergs, J.Zilgalvis, I. Tapiņa, A.Kušķis, J.Asaris;

Pret – 0;

Atturas – 1 – V.Brūzis.

Lēmums: Padome iesaka turpināt darbu pie dārznieku palīgēku izvietojuma Klusā ielā 2 (Lielie kapi) un Kronvalda bulvārī (Kronvalda parkā), lai uzlabotu vizuālo tēlu iecerētajam būvprojektam, paredzēt nepieciešamos atribūtus (nožogojumus, konteinerus u.c. elementus), lai tie iederētos vidē, un pārdomāt novietni, kas nav pretrunā ar saglabājamām vērtībām.

Sēdes vadību pārņem D.Baltiņa.

4.

Rīgas doma Ziemeļu ieejas un tās priekšlaukuma pārkārtošana – pārbūves mets, Herdera laukums 6, Rīga; iesniegums: VKPAI

D.Baltiņa informē par iesniegumu.

A.Kronbergs informē par idejas metu (pārbaudes mets), kādā veidā varētu atrisināt uzdevumu.

K.Upītis: idejas pamatā ir doma par padziļinājuma pie Rīgas doma labiekārtojumu, kas tika atbalstīta Padomē un darbs ir turpinājies. Ziemeļu sienas daļa ir visbīstamākā no plaisu dinamikas (tās kļūst lielākas), kas nozīmē, ka pārskatāmā laikā velves kļūs bīstamas. Ar projektu tiktu atrisināti divi jautājumi – plaisu novēršana un labiekārtojums. Risinājums tiek īstenots kopā ar pašvaldību.

A.Kronbergs informē par piedāvājumu. Būvprojekts bedres zonā varētu pieslogot svaru, kas atrisinātu konstrukciju stiprību. Vides pieejamība vēl nav atrisināta nevienā ieejā šobrīd. Vestibila izveide Ziemeļu pusē ārpus baznīcas atrisinātu gan papildus telpas iekļūšanai baznīcas līmenī, vienlaikus nodrošinot freskas saglabāšanu un atbilstošu mikroklimatu. Vienlaikus, šī daļa kļūtu aktīvāka un publiski pieejama.

J.Zilgavis uzdod jautājumu par plānoto zemes rakšanas apjomu.

A.Kronbergs informē, ka paredzēts izrakt padziļinājumu līdz zemes gabala robežām. Arī izstāžu zāles daļā ir vēl jāpadziļina zemes līmenis.

A.Kušķis uzdod jautājumu par sadarbību ar pilsētu projekta attīstībā.

K.Upītis sniedz informāciju par atbildības sadalījumu un plānoto sadarbību.

V.Brūzis uzdod jautājumu par pārvietojamas estrādes novietojumu, atbilstoši Rīgas doma noteikumiem.

K.Upītis informē, ka teritorija ir aizsargāta ar speciālu likumu, robeža ir pa sarkanajām līnijām. Ir vienošanās, ka skatuve laukumā ir pavērsta prom no baznīcas, lai pasargātu vitrāžas. Pie baznīcas estrādes nekad nav bijušas un nav plānots tādas izvietot tuvāk par baznīcas zonu.

D.Baltiņa uzdod jautājumu par vizuālo izskatu ziemā, kā arī materiālu izvēli.

A.Kronbergs: par šo jautājumu tiks domāts vēlāk, jo šobrīd risinājums ir tikai idejas līmenī. Materiāls varētu būt dabīgā akmens materiāls, nevis betons. Siltumam iespējams ievietot sildelementus, bet tas ir vēl diskutējams un risināms. Padziļinājumā sniega problēma ir vēl nopietnāka, tomēr par to arī vēl nav domāts šajā stadijā.

Padome izsakās par priekšlikumu:

J.Dambis: risinājums par padziļinājumu pie Rīgas doma radās padomju laikā, ar pamatideju atvērt kultūras pieminekli apskatei dabīgajās proporcijās, un, lai tā nebūtu celtne, kas iegrimusi zemē. Veikta arī arheoloģiskā izpēte, bet šīs vietas labiekārtojums kvalitatīvi netika atrisināta. Doma laukums ir problemātisks, īpaši vakara stundās, kad apkārtējo ēku logi ir tumši un vieta ir nedzīva. Līdz ar to pārveidojumi šajā vietā varētu uzlabot situāciju. Piedāvājums ir inteligents, notikušas daudzas konsultācijas un meklējumi, tādēļ konkrētajai vietai tas ir iederīgs un laikmetam atbilstošs risinājums. Vispirms tas risina funkcionālās vajadzības, lai Doma baznīca varētu funkcionēt ar koncertiem, nodrošinot piemērotu iekļūšanu ēkā. Tiek risināta arī konstruktīvā noturība, kas vēl nav līdz galam izstrādāta, pieslogojot zemi šajā vietā uzlabosies baznīcas stabilitāte. Projekta turpmākās izstrādes gaitā tiks iegūta nepieciešamā detalizācija. Atbalstu risinājuma tālāku attīstīšanu.

A.Kušķis: no pilsētas noteikumu viedokļa, risinājums paredz to izpildi. Ir atsevišķas nelielas problēmas, piemēram, koki, kas var tikt vēl risinātas. Pārvietojamās estrādes ideja bija komplektā ar amfiteātri. Projekts ļoti nepieciešams, kas papildina publisko ārtelpu ar jaunu kvalitāti. Projekts varētu būt labs precedents, kā apvienot vairākus resursus (pilsēta, baznīca u.c.) kvalitatīva risinājuma radīšanai.

J.Asaris: VKPAI konceptuāli atbalstījusi ieceri. Savlaicīgi jāplāno zemes rakšanas darbi un arheoloģiskā izpēte, kādā daļā prognozējami kapsētas turpinājumi, nedaudz skarti arī vēsturiskie gruntsgabali, kur var būt apbūves paliekas. Ja atklātos kaut kas īpaši nozīmīgs, iespējams to var eksponēt un iekļaut risinājumā.

V.Brūzis: risinājums ir nonācis konfliktā ar koncepciju. Zudusi nepieciešamība pēc amfiteātra kāpnēm, jo tur nevarēs notikt nekādi priekšnesumi. Šajā ziņā daļa pret augšējo laukuma līmeni varētu būt citādi terasveidīgi veidota. Neatbalstu vertikālas sienas veidošanu pret Ziemeļu sienu. Neatbalstu sīka elementa kā vēdināšanas kanāla izvietojumu tiešā ēkas tuvumā (trīsstūra elements labajā pusē). Koku pārstādīšana arī nav īsti vietā, jo aizsedz nozīmīgu fasādes daļu. Būvvaldē risinājums vēl nav izskatīts, tādēļ šis ir personīgais viedoklis.

I.Tapiņa: Zemes ierīcības darbi skars zemes maiņu ar pilsētu, bet zemes vienību robežas ir ne tikai starp dažādiem īpašniekiem, bet arī starp vienu un to pašu, kas ir laicīgi jāplāno un jārisina. Iespējams būs runa

par zemes gabalu apvienošanu.

U.Bratuškins: projekts ir līdzsvarots un atrisina daudz funkcionālās lietas, tajā skaitā, ieeju baznīcā, un padara to reprezentablu. Kāpnes nav problēma, jo baznīca pati ir baudāma. Bieži ir terasējumi ūdens malās, kur ir patīkami uzturēties. Diskutējama ir vertikālā atbalsta siena, kur būs nepieciešama marga, kas ir papildus barjera. Ja bez tās varētu iztikt, risinājums būtu labāks.

A.Kušķis norāda, ka noteikumi nosaka, ka laukuma risinājumam jābūt balstītam uz konkursa risinājumu.

J.Dambis: Projektā netiek paredzēts būvēt jaunas ēkas, tiek labiekārtots padziļinājums, to atrisinot funkcionāli, tādēļ konkursa prasība nav attiecināma. Arī pēc VKPAI izvērtējuma, nav nepieciešams arhitektūras ideju konkurss.

Risinājums ir tapis bez steigas un pēc konsultācijām ar dažādiem speciālistiem. Ir bijuši vairāki varianti un meklējumi. VKPAI ir virzījusi jautājuma izskatīšanu Padomē, lai diskusija turpinātos un tiktu vēl vairāk izvērtēta. Pagaidām ir runa par risinājuma galvenajiem principiem.

V.Brūzis norāda, ka risinājums nav izskatīts būvvaldē, tādēļ varētu būt vēl iebildumi no būvvaldes par risinājumu.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta Rīgas doma Ziemeļu ieejas un tās priekšlaukuma pārkārtošana – pārbūves meta Herdera laukumā 6 projekta virzību, ņemot vērā paustos viedokļus un atbilstību institūciju prasībām.

Par – 6 - D.Baltiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis, I. Tapiņa, A.Kušķis, J.Asaris;
Pret – 0;
Atturas – 1 - V.Brūzis

Lēmums: Padome atbalsta Rīgas doma Ziemeļu ieejas un tās priekšlaukuma pārkārtošana – pārbūves meta Herdera laukumā 6 projekta virzību, ņemot vērā paustos viedokļus un atbilstību institūciju prasībām.

A.Kronbergs balsojumā nepiedalās.

A.Kušķis atstāj sēdi.

5.

Zemes gabalu Trijādības ielā 1 un Trijādības ielā 3, Rīgā lokālplānojums (atkārtoti, saskaņā ar Padomes lēmumu); lesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments

V.Didrihsons informē par projektu.

M.Kalvāne informē par perimertālās apbūves principu lokālplānojumā.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt zemes gabalu Trijādības ielā 1 un Trijādības ielā 3, Rīgā lokālplānojuma projekta virzību turpmākajai izstrādei, detalizētu izvērtēšanu veikt institūcijās.

Par – 7 – D.Baltiņa, V.Brūzis, J.Dambis, A.Kronbergs, J.Zilgalvis, I. Tapiņa, J.Asaris;
Pret – 0;
Atturas – 0.

Lēmums: atbalstīt zemes gabalu Trijādības ielā 1 un Trijādības ielā 3, Rīgā lokālplānojuma projekta virzību turpmākajai izstrādei, detalizētu izvērtēšanu veikt institūcijās.

Sēdi slēdz plkst. 13:20

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

D. Baltiņa

V.Brūzis

J.Dambis

J.Zilgalvis

I.Tapiņa

A.Kušķis

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite